

Sijoitusvarojen määrä ja kohdentuminen vuoden 2015 syyskuun lopussa sekä tuotot tammi-syyskuussa

1 Perustiedot Telan tekemästä sijoitustilastoinnista

Työeläkevakuuttajat TELAn jäsenyhteisöt hoitavat lakisääteisten työeläkevarojen sijoitustoiminnan. Tilastoinnissa ovat mukana eläkevakuutusyhtiöt, eläkesäätiöiden ja -kassojen TyEL -rahastot sekä julkisalojen työeläkevakuuttajat: Keva, Valtion eläkerahasto (VER), Kelan toimihenkilöiden eläkerahasto, Kirkon keskusrahasto (KKR) sekä Suomen Pankin Eläkerahasto (SPERA). Mukana ovat myös erityiseläkeyhteisöjen ryhmä, johon kuuluvat Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela) ja Merimieseläkekassa (MEK).

Tilastoinnissa on mukana vain lakisääteisen työeläketurvan rahastointi. Mukana ei ole eläkesäätiöiden ja -kassojen hoitaman kollektiivisen lisätyöeläketurvan rahastojen arvo, joka oli noin 4,4 miljardia euroa vuoden 2014 lopussa.

2 Sijoituskanta jatkoi supistumistaan kuluvan vuoden kolmannella neljänneksellä

Työeläkevakuuttajien yhteenlaskettu rahastoitujen varojen määrä eli sijoituskanta oli vuoden 2015 syyskuun lopussa 176,0 miljardia euroa. Vuoden kolmannen neljänneksen sijoituskannan arvo supistui verrattuna vuoden toiseen neljännekseen 6,9 miljardilla eurolla. Myös toisella neljänneksellä varat laskivat - tosin maltillisemmin - noin 1,3 miljardin euron edestä verrattuna ensimmäiseen neljännekseen. Toisaalta ensimmäisellä neljänneksellä varat kasvoivat jopa 11,7 miljardia euroa, minkä seurauksena vuoden 2015 alusta syyskuun loppuun mennessä sijoituskanta onkin noussut 3,5 miljardilla eurolla. Yksityisalojen varat pienenivät kolmannella neljänneksellä 4,0 miljardia ja julkisten alojen varat absoluuttisesti hieman vähemmän eli 2,9 miljardia euroa. Kyseiset muutokset kantaluvuissa yhdeksän kuukauden aikana eivät muuttaneet työeläkeyhteisöryhmien keskinäisiä, suhteellisia osuuksia julkis- ja yksityisalojen välillä.

Osasyynä sijoituskannan laskulle kolmannella neljänneksellä oli negatiivinen tuottokehitys. On kuitenkin huomioitava, että alaviritteinen tuottokehitys ei ollut ainoa syy varojen pienentymiseen. Toinen huomionarvoinen syy on se, että samaan aikaan varoista maksettiin eläkkeitä enemmän kuin työeläkemaksuista saatiin kerättyä järjestelmään varoja sisään. Rahastoinnin ja sijoitustoiminnan tarkoituskin on, että osa eläkkeisiin tarvittavasta rahoituksesta saadaan katettua näistä varoista.

Sijoituskannan kehitykseen vaikuttavat niin sijoitustoiminnan tuotot kuin eläkemaksutulojen ja eläkemenojen erotuskin. Pääosa eläkemaksuista käytetään nykyisten eläkkeiden rahoittamiseen. Sen sijaan loppuosa eläkemaksuista rahastoidaan ja sijoitetaan, jotta eläkemaksut voidaan pitää pysyvästi alempina kuin vaihtoehdossa, jossa sijoitustoimintaa ei harjoitettaisi ollenkaan.

Vuonna 2014 koko työeläkejärjestelmässä varojen kasvu aiheutui yksinomaan tuotoista, sillä yksityisaloilla käytettiin sijoitusvaroja eläkkeiden rahoitukseen enemmän kuin julkisaloilla säästettiin. Vuonna 2015 sijoitustoiminnalla rahoitetaan eläkkeitä nettomääräisesti sekä yksityisillä että julkisilla aloilla. Julkisten alojen sisällä kunta-alan eläkejärjestelmä on kuitenkin vielä maksuylijäämäinen.

Eläkesijoitusten tuotot olivat sekä vuonna 2014 että vuoden 2015 kolmella ensimmäisellä neljänneksellä suuremmat kuin eläkkeisiin sijoitustoiminnasta tarvittu rahoitus. Osa tuotoista on jäänyt rahastoihin sijoitettavaksi ja kasvaneiden eläkevastuiden katteeksi.

3 Korkosijoitusten osuus nousi, osakkeiden laski ja kiinteistöjen osuus pysyi paikoillaan

Koko toimialan sijoituskannan jakauma karkealla luokituksella oli syyskuun 2015 päättyessä seuraava: osake- ja osaketyypiset sijoitukset¹ 47,2 % (EUR 83,1 mrd.), korkosijoitukset² 43,4 % (EUR 76,3 mrd.) sekä kiinteistösijoitukset 9,4 % (EUR 16,6 mrd.).

Eri sijoitusluokat kehittyivät euromääräisesti kolmannella neljänneksellä yhteneväisesti verrattuna vuoden toiseen neljännekseen. Vuoden kolmannella neljänneksellä osakkeiden ja osaketyypisten sijoitusten osuus pienentyi 0,7 prosenttiyksikköä (-4,5 EUR mrd.), kun taas korkosijoitusten osuus kasvoi 0,7 prosenttiyksikköä huolimatta euromääräisen arvon heikkenemisestä (-1,7 EUR mrd.). Kiinteistösijoitusten euromääräinen muutos oli negatiivinen (-0,5 EUR mrd.), mutta niiden suhteellinen osuus pysyi muuttumattomana koko sijoituskannan laskun myötä.

Kuluvan vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen yhteisvaikutus verrattuna viime vuoden lopun tilanteeseen oli seuraava: osake- ja osaketyypisten sijoitusten osuus pienentyi (-1,7 prosenttiyksikköä, -1,3 EUR mrd.), kuten myös kiinteistösijoitusten (-0,5 prosenttiyksikköä, -0,5 EUR mrd.), kun taas korkosijoitusten osuus kasvoi (+2,2 prosenttiyksikköä, +5,3 EUR mrd.).

3.1 Rahamarkkinasijoitukset ja joukko- ja vaihtovelkakirjalainakannat supistuivat

Syyskuun lopussa joukko- ja vaihtovelkakirjalainojen sijoituskanta oli 60,3, rahamarkkinasijoitusten 11,7, sijoituslainojen 2,9 ja TyEL-takaisinlainojen 1,4 miljardia euroa. Kolmannella neljänneksellä muutokset olivat päinvastaiset verrattuna vuoden toiseen neljännekseen etenkin rahamarkkinasijoitusten osalta. Korkosijoitusten kolmannen kvartaalin 1,7 miljardin euron nettomääräiseen supistumiseen verrattuna vuoden toiseen kvartaaliin vaikuttivat niin rahamarkkinasijoitusten (-0,8 EUR mrd.) kuin joukko- ja vaihtovelkakirjalainojen (-0,9 EUR mrd.) määrän pienentyminen. Sen sijaan sijoituslainojen ja TyEL-takaisinlainojen määrät pysyivät muuttumattomina. Tammikuun alusta syyskuun loppuun korkosijoitusten sijoituslajeista eniten ovat kasvaneet rahamarkkinasijoitukset (+4,1 mrd. EUR) ja toiseksi eniten joukko- ja vaihtovelkakirjalainat (+1,4 mrd. EUR).

Joukko- ja vaihtovelkakirjalainojen määrän pienentyminen kolmannella kvartaalilla johtui pelkästään negatiivisista arvomuutoksista. Korkotason eli sijoittajien tuottovaatimuksen noustessa korkopapereiden hinnat laskevat, jolloin korkosijoittajien salkkujen markkina-arvot heikkenevät. On vielä kuitenkin huomioitava, että velkakirjojen nettovirta oli positiivinen noin 0,6 miljardin euron edestä, mikä osaltaan vaimensi velkakirjalainakannan supistumista. Positiivinen nettovirta saadaan, kun sijoituskohteen ostot ylittävät myynnit ja eräntymiset. Vastaavasti nettovirta on negatiivinen, kun myynnit ja eräntymiset ylittävät ostot. Rahamarkkinasijoituskannan supistuminen sen sijaan

¹ Kun analyysissä viitataan osake- ja osaketyypisiin sijoituksiin, tarkoitetaan seuraavia sijoituskuvien luokkia: noteeratut osakkeet (ml. rahastot), hedge-rahastot sekä muut osakesijoitukset, joihin kuuluvat muun muassa pääomasijoitukset ja noteeraamattomat osakesijoitukset.

² Kun analyysissä viitataan korkosijoituksiin, tarkoitetaan seuraavia sijoituskuvien luokkia: rahamarkkinasijoitukset, sijoituslainat, TyEL-takaisinlainat sekä joukkovelkakirjat.

johtui niin negatiivisesta arvonmuutoksista (-0,5 EUR mrd.) kuin negatiivisesta nettovirrasta (-0,3 EUR mrd.).

Joukkovelkakirjojen määrän lasku kanavoitui euromääräisesti melko tasaisesti rahalaitossektorin (-0,5 EUR mrd., määrä 19,0 EUR mrd. syyskuun lopussa) ja suomalaisten julkisyhteisöjen kautta tehtyjen joukkovelkakirjasijoitusten (-0,4 EUR mrd., määrä 1,8 EUR mrd. syyskuun lopussa) kesken. Muiden sektoreiden sijoituskannat pysyivät lähes paikoillaan. Myös muutokset suhteellisissa osuuksissa eri sektoreiden välillä pysyivät euromääräisten muutosten tapaan pieninä yhden neljänneksen aikana.

Jos tämän vuoden kolme ensimmäistä neljännestä peilaa viime vuoden joulukuun lopun tilanteeseen voi todeta, että rahalaitosten liikkeelle laskemien joukko- ja vaihtovelkakirjasijoitusten osuus on selvästi kasvanut (+6,2 prosenttiyksikköä, +4,0 EUR mrd.). Eniten suhteellista osuuttaan on kolmen neljänneksen aikana menettänyt euroalueen julkisyhteisöt (pois lukien Suomi) (-4,2 prosenttiyksikköä, -2,1 EUR mrd.). Sijoitusrahastojen osuus ei ole tänä vuonna merkittävästi muuttunut, mutta niiden osuus on kasvanut viimeisen hieman yli kymmenen vuoden aikana selvästi (noin +20 prosenttiyksikköä, noin +14 EUR mrd.).

Eläkevakuutusyhtiöt myönsivät uusia sijoitus- ja TyEL-takaisinlainoja kuluvan vuoden kolmannella vuosineljänneksellä yhteensä noin 0,17 miljardin euron edestä. Kokonaistilanne kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen jälkeen on se, että uusia sijoitus- ja TyEL-takaisinlainoja on myönnetty yhteensä 0,53 miljardilla eurolla. Luku ei ole kuitenkaan yhtä korkealla kuin viime vuoden vastaavaan aikaan, jolloin uusien sijoitus- ja TyEL-takaisinlainojen määrä oli 0,95 miljardia euroa. Luvut antavat osviittaa siitä, minkälainen on suomalaisten yritysten rahoituksen saatavuus muista kuin työeläkelaitoksista. Mitä korkeammat kyseiset lainaerät ovat, sitä haastavampi tilanne yrityksillä on rahoituksen hankkimisen kanssa muista rahoituslähteistä. Finanssikriisin aikana ja hieman sen jälkeen uusia sijoitus- ja TyEL-takaisinlainoja myönnettiin selvästi enemmän noin 0,4 - 3,0 miljardia euroa per neljännes. Sijoitus- ja TyEL-takaisinlainojen sijoituskanta oli syyskuun lopussa yhteensä 4,3 miljardia euroa.

3.2 Noteerattujen osakkeiden arvonmuutos selvästi pakkasen puolella

Osake- ja osaketyyppisten sijoitusten nettomääräinen pienentyminen (-4,5 EUR mrd.) johtui heikosta arvonmuutoksen kehityksestä. Negatiiviset arvonmuutokset olivat yhteensä noin -5,5 miljardia euroa. Osaltaan osake- ja osaketyyppisten sijoitusten kannan pienentymistä vaimensi kuitenkin sijoituskohteiden positiivinen nettovirta, joka oli noin miljardi euroa. Kun ensimmäisellä neljänneksellä tämä sijoitusluokka kasvoi 5,8, toisella neljänneksellä tippui 2,6 ja nyt kolmannella neljänneksellä laskua kertyi 4,5 miljardia euroa, niin kokonaisuudessaan kuluvan vuoden kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana sijoitusluokka on heikentynyt yhteensä 1,3 miljardilla eurolla verrattuna vuoden alkuun.

Kolmannen neljänneksen osake- ja osaketyyppisten sijoitusten positiivinen nettovirta kohdistui euromääräisesti etenkin euroalueen ulkopuolisten liikkeellelaskijoiden noteerattuihin osakkeisiin ja osuuksiin (0,8 EUR mrd.). Myös suomalaisten liikkeellelaskijoiden noteerattuja osakkeita ja osuuksien nollan yläpuolella oleva nettovirta oli kohtuullinen (0,3 EUR mrd.). Sen sijaan negatiivisimmat nettovirrat - tosin melko maltilliset - kohdistuivat euroalueen ulkopuolelle sijoitaviin yhdistelmä- ja muihin rahastoihin (-0,3 EUR mrd.) ja toiseksi eniten euroalueen (pois lukien Suomi) noteerattuihin osakkeisiin ja osuuksiin (-0,2 EUR mrd.). Muissa erissä muutokset olivat pieniä.

Kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana nettovirrat ovat osake- ja osaketyyppisissä sijoituksissa kokonaisuutena olleet negatiiviset noin 4,6 miljardin euron edestä. Etenkin ensimmäisellä neljänneksellä nettovirta oli selvästi negatiivinen, kun myynnit ylittivät ostot noin viidellä miljardilla eurolla. Myynti-into väheni selvästi toisella neljänneksellä ja nyt kolmannella kvartaalilla siirryttiin ostolaidalle. Ostointoa voi osittain selittää osakekurssien voimakas lasku eli toisin sanoen eläkevakuuttajat ovat löytäneet sopivia ostokohteita laskevilta markkinoilta. Toisaalta kehityksen taustalla vaikuttaa myös velkajamarkkinoiden poikkeuksellisen matala korkotaso, minkä seurauksena velkakirjoista tuottojen metsästäminen on tällä hetkellä haastavaa. Seurauksena tuottohakuisuus kohdistuu melko luonnollisestikin muihin sijoitusinstrumentteihin, kuten osittain osakkeisiin ja muihin osaketyyppisiin sijoituksiin.

Yhteenvedona voi todeta, että kuluvan vuoden kolmas neljännes oli heikko osake- ja osaketyyppisten sijoitusten arvomuutosten kannalta etenkin verrattuna vuoden ensimmäiseen kvartaaliin. Heikon kolmannen neljänneksen johdosta esimerkiksi Telan viiden suurimman yksityisalojen eläkevakuuttajien noteerattujen osakkeiden tuotto on vuoden alusta alkaen saavuttanut vain noin 1,1 %:n lukeman. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla tuotot olivat selvästi suuremmat eli noin 12 %. Eri teollisuusmaiden noteerattujen osakkeiden euromääräisesti laskettujen tuottoindeksien (mukaan luettuna maailmanindeksi) pistelukujen tuotto prosentit kuvastavat osakemarkkinoiden heikohkoa globaalia kehitystä. Tuottoindeksit kasvoivat 2,3 - 3,3 % kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana: MSCI Eurooppa tuottoindeksi 3,3 %, OMXH portfoliotuottoindeksi 3,1 % ja MSCI Maailma tuottoindeksi 2,3 %.

3.3 Eläkeyhteisöryhmien sijoitusten kohdentumiseroissa ei merkittäviä muutoksia

Koko toimialan tilanne muodostuu eri vakuuttajaryhmien kehityksestä. Yksityisaloilla noteerattujen osakkeiden osuus oli 28,7 % yksityisalojen kaikista varoista. Julkisilla aloilla vastaava osuus oli 36,5 %. Molemmissa sektoreissa noteerattujen osakkeiden määrän muutos painui nollan huonommalle puolelle verrattuna vuoden toiseen neljännekseen, kun yksityisen sektorin noteerattujen osakkeiden määrä putosi 0,8 prosenttiyksikköä ja julkisen sektorin vastaava luku laski 1,8 prosenttiyksikköä. Noteerattujen osakkeiden osuuden pienentyminen ei ole yllättävää, kun huomioi osakkeiden negatiivisen arvonkehityksen. Vuoden alusta noteerattujen osakkeiden osuus on tippunut yksityisellä sektorilla 1,6 prosenttiyksikköä ja julkisilla aloilla peräti 4,3 prosenttiyksikköä.

Noteeraamattomia osakkeita ja pääomasijoituksia oli yksityisaloilla 8,8 % ja julkisilla aloilla 6,3 % sektorin kaikista varoista. Tammikuun alusta syyskuun loppuun mennessä molemmilla aloilla noteeraamattomien osakkeiden ja pääomasijoitusten osuus on hieman kasvanut verrattuna tammikuun alun tietoihin.

Hedge-rahastosijoitusten osuus nousi niin yksityisillä kuin julkisillakin aloilla 0,2 prosenttiyksikköä. Yksityisaloilla hedge-rahastosijoitusten osuus oli syyskuun lopussa tasan 9,2 % (nousua 0,2 prosenttiyksikköä) myös kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana). Julkisilla aloilla hedge-sijoitusten osuus taas oli 5,3 % syyskuun lopussa (kasvua 0,8 prosenttiyksikköä kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen aikana).

Korkosijoitusten osuus yhden neljänneksen aikana nousi hedge-rahastojen tapaan molemmilla aloilla: yksityisillä 0,3 prosenttiyksikköä ja julkisilla hieman enemmän 1,5 prosenttiyksikköä. Yhteensä yksityissektorin eläkevakuuttajilla korkosijoitusten osuus on 41,7 % ja julkisella sektorilla 46,4 % suhteutettuna sijoituskantaan. Vastaavasti vuoden alusta korkosijoitusten osuudet ovat nousseet yksityisaloilla 1,6 ja julkisaloilla 3,1 prosenttiyksikköä.

Korkosijoitusten sijoituslajeista erityisesti rahamarkkinasijoitukset ovat nousseet vuoden alusta julkisaloilla selvästi 5,7 prosenttiyksikköä 10,4 prosenttiin koko sijoituskannasta. Sen sijaan yksityisaloilla kyseisen sijoituslajin nousu on ollut huomattavasti maltillisempaa 0,3 prosenttiyksikköä 4,6 prosenttiin.

Muutokset johtuivat nettovirroista ja arvomuutoksista. Muissa sijoituserissä muutokset olivat pienempiä kuin yllä nostetuissa erissä niin yksityisillä kuin julkisillakin aloilla.

4 Euroalueen ulkopuolisten sijoitusten osuuden kasvu pysähtynyt tänä vuonna

Vuoden 2015 kolmannen neljänneksen aikana euroalueen ulkopuolisten maiden sijoituskohteiden osuus laski hieman verrattuna toiseen vuosineljännekseen (-0,1 prosenttiyksikköä, osuus 50,0 %). Myös Suomen paino pieneni (-0,2 prosenttiyksikköä, 27,3 %). Sen sijaan euroalueen muihin maihin (pois luettuna Suomi) sijoitusten osuus nousi (noin 0,3 prosenttiyksikköä, 22,7 %). Vuoden kolmen ensimmäisen neljänneksen aikana niin Suomen kuin euroalueen ulkopuolisten maiden osuus on noussut tasan yhden prosenttiyksikön, kun taas muiden euromaiden osuus on laskenut kahdella prosenttiyksiköllä. Huomionarvoista on se, että euroalueen ulkopuolisiin maihin kohdistuneet sijoitukset ovat noin viimeiset kymmenen vuotta trendinomaisesti nousseet, mutta tämän vuoden puolella osuuden kasvu näyttää vakiintuneen noin 50 %:n tasolle.

Euromääräisesti euroalueen ulkopuoliset sijoitukset pienenivät kesäkuun lopun 91,7 miljardista syyskuun lopun 87,9 miljardiin euroon. Suomeen kohdistuvat sijoitukset puolestaan laskivat 50,4 miljardista 48,1 miljardiin euroon yhden neljänneksen aikana. Muun euroalueen osuus jatkoi laskuaan koko vuoden tapaen. Syyskuun lopussa muun euroalueen sijoitusten määrä oli 40,0, kun se vielä kesäkuun lopussa oli 40,8 miljardia euroa. Muutokset vuoden alusta: euroalueen ulkopuoliset sijoitukset +3,4, Suomeen kohdistuneet sijoitukset +2,7 ja muu euroalue -2,6 miljardia euroa.

Kotimaisista sijoituksista kaikki sijoitusluokat euromääräisesti joko laskivat tai pysyivät ennallaan kolmannella neljänneksellä verrattuna toiseen neljännekseen. Esimerkiksi noteerattujen osakkeiden määrä putosi 13,1 miljardista 12,3 miljardiin euroon. Myös kiinteistösijoitusten sijoituskanta pieneni kesäkuun lopun 14,2 miljardista syyskuun lopun 13,6 miljardiin euroon. Kiinteistösijoitukset olivat edelleen suurin kotimainen sijoitusluokka ennen noteerattuja osakkeita.

Osake- ja osaketyyppisiä sijoitusten positiivinen nettovirta kolmannella neljänneksellä verrattuna toiseen neljännekseen oli yhteensä noin miljardi euroa. Tästä miljardista suurin positiivinen nettovirta tuli euroalueen ulkopuolisista sijoituksista (+0,8 EUR mrd.) ja toiseksi eniten Suomesta (+0,2 EUR mrd.). Sen sijaan muun euroalueen sijoitusten nettovirta oli lähellä nollaa eli ostot ja myynnit olivat lähes yhtä suuret. Koko osake- ja osaketyyppisestä sijoitusluokassa (83,1 EUR mrd. syyskuun lopussa) euroalueen ulkopuolisten osake- ja osaketyyppisten sijoitusten osuus pysyi vuoden ensimmäisen ja toisen neljänneksen tasolla eli noin 67 %:ssa.

5 Tuottokehitys hidastunut selvästi vuoden edetessä

Telan seitsemän suurinta jäsentä eli viisi suurinta eläkevakuutusyhtiötä ja kaksi suurinta julkisalojen eläkevakuuttajaa, raportoivat vapaaehtoisesti ja samoilla periaatteilla sijoitustensa kohdentumisen ja tuotot vuosineljänneksittäin. Näiden varat ovat yhteensä noin 94 prosenttia kaikista työeläkevaroista. Raportointi tapahtuu niin sanotuissa tuotto-riskitauluissa. Kaikki Telan jäsenet raportoivat tuotto-riskitauluista riippumattomin, mutta yhtenevin periaattein tuottonsa

puolivuosittain, kesäkuun ja joulukuun lopun tilanteista.

http://www.tela.fi/tyoelaketalous/sijoitustilastot_ja_analyysit/tyoelakevakuuttajakohtaiset_osavuositiedot

Seitsemän suurimman työeläkevakuuttajan vuoden 2015 kolmen ensimmäisen neljänneksen tuotot vaihtelivat 1,1 - 3,1 %:n välillä. Vertailun vuoksi kahden ensimmäisen neljänneksen jälkeen vastaavat tuotot olivat vielä 3,7 - 6,6 %:n välillä. Näiden työeläkevakuuttajien sijoitusten keskimääräinen kokonaistuotto oli 1,9 % kolmen ensimmäisen neljänneksen jälkeen. Vastaavasti vuoden alusta viiden suurimman yksityisalan eläkevakuuttajan sijoitusten keskituotto oli syyskuun lopussa 2,1 % ja kahden suurimman julkisalojen työeläkevakuuttajan keskituotto 1,7 %.

Sijoituslajikohtaisesti parhaimmat keskituottoprosentit tulivat pääomasijoituksista. Kiinteistösijoitusrahastot tuottivat myös hyvin. Sen sijaan noteerattujen osakkeiden ja korkosijoitusten tuotot olivat heikkoja.

Koko toimialan keskimääräinen vuotuinen nimellistuotto on vuoden 1997 alusta syyskuun 2015 loppuun 5,8 % ja vastaava reaalityttö 4,1 %. Yksityisen sektorin osalta nimellistuotto on 5,7 % ja julkisalojen eläkevakuuttajien 6,1 %, kun taas reaalityttoluvut ovat vastaavasti 4,0 % ja 4,4 %. Eläketurvakeskus käyttää peruslaskelman pitkän aikavälin reaalityttö-olettamana 3,5 %. Vertailussa on hyvä muistaa, että vain yksityisalojen eläkevakuuttajille on säädetyt vakavaraisuusvaatimukset.

6 Markkinoiden epävarmuus kolmannella neljänneksellä

Kuluvan vuoden kolmas neljännes oli tuottomielessä heikko etenkin noteeratuille osakkeille ympäri maailmaa. Vuosi kuitenkin alkoi tuottojen osalta hyvin positiivisesti, mikä oli pääosin seurausta siitä, että Euroopan keskuspankki (EKP) ilmoitti laajennetusta euroalueen velkikirjojen osto-ohjelmasta tavoitteenaan vauhdittaa euroalueen talouskasvua ja inflaatiokehitystä. Tunnelma markkinoilla kuitenkin kääntyi jo kesäkuun puolivälin jälkeen, kun Kiinan osakemarkkinoiden alamäki ja Kreikan lainaneuvottelujen hidas eteneminen aiheuttivat markkinoilla epävarmuutta. Kolmannella neljänneksellä epävarmuus lisääntyi entisestään, kun markkinoilla levisi pelko Kiinan talouskasvun hidastumisesta ja kasvun supistumisen vaikutuksista koko maailmantalouden kasvuun. Lisäksi Yhdysvaltojen keskuspankin eli Federal Reserven (Fed) rahapolitiikan kiristämisaikkeit ja siihen liittyvät markkina-odotukset aiheuttivat levottomuutta rahoitusmarkkinoilla ja pääomapakoa kehittyvistä talouksista dollarin vahvistumispaineiden nousun myötä.

Yksityisalojen työeläkevakuuttajia koskevat lakisääteiset vakavaraisuusvaatimukset. Työeläkevakuuttajien vakavaraisuusaste oli syyskuun lopussa vahva, mikä on osa varautumista mahdollisiin epävarmuuksiin rahoitusmarkkinoilla. Viiden suurimman työeläkeyhtiön vakavaraisuusaste syyskuun lopussa oli 14,5 - 30,6 %:n välillä.